

SMIEŠNA OSOBNÁ DRÁMA

TERÉZIA ŠIMOVÁ

TATRAN

TERÉZIA ŠIMOVÁ

SMIEŠNA OSOBNÁ
DRÁMA

TATRAN

Vyšlo vo Vydavateľstve TATRAN, Bratislava 2016 ako 5098. publikácia
a 127. zväzok edície Slovenská tvorba.
Prvé vydanie

Prebal a väzbu navrhol Peter Zentko.
Zodpovedná redaktorka Tatiana Búbelová
Jazyková redaktorka Eva Melichárková
Technická redaktorka Janka Miškovová
Sadzba RS servis, Bratislava
Vytlačila Těšínská tiskárna, a. s., Český Těšín.

www.slovtatran.sk

:: knihy pre **hodnotnejší** život

Copyright © Terézia Šimová 2016
Slovak edition © Vydavateľstvo TATRAN 2016

ISBN 978-80-222-0836-9

*Pre Teba Mamík – za život, lásku a za to,
že zväčša toleruješ ako
žijem*

*a všetkým ľuďom v knihe, s ktorými mám veľkú česť žiť
v rovnakom čase a priestore. Snáď to všetko dobre
dopadne a raz sa všetci spolu stretne na jednom
obrovskom mäkkom matraci pri skvelej muzike niekde
v podkroví, alebo tak. Budem tam čakať!*

*„You were alive when I was alive
We were alive at the same time“*

1. část

Samotka v Istanbule

ODIŠLA SOM NA ERAZMUS DO ISTANBULU, aby som od-
dialila utrpenie spojené s písaním diplomovky. Presnejšie,
aby som sa ešte aspoň trochu uliala z dospeláckeho živo-
ta. Problém bol, že som si v tom šialenom meste prešla
menšou existenciálnou krízičkou. Po príchode vo februá-
ri som sa chcela úplne vysrať na školu a s Videjom sme
chceli ísť bývať na severský opustený ostrov, ako to spravi-
li tie dve ženy v Persone. A tam sa potom navzájom psy-
chicky mučiť alebo čo. Raz sa nám to aj podarilo v jeden
večer na našom istanbulskom balkóne v štvrti Kadıköy,
kde sme sa tak hlboko špárali v našich osobných mindrá-
koch, až sme zažili čudný magic moment (ktorý zažije asi
len ten, kto sa dotkne tekutého páchnuceho jadra všetkých
svojich sračiek). Jednoducho povedané, našli sme riešenie
na našu introvertnú povahu a s ňou spojené problémy. Ne-
jako nám z toho celého vyšlo, že ak o tom nakrútime film
(mali to byť všelijaké náhodné scény a zábery, proste ho-
cičo, čo by nám napadlo), tak že ten film nás z toho do-
stane, vylieči a budeme môcť v tomto svete normálne in-
teragovať s ostatnými ľudskými bytosťami.

Žiaden film sme tam nenakrútili. Jediné, čo mám, je pár videí v mobile, ktoré zachytávajú naše ulievanie a fajčenie pred školou, frflanie na ňu (lebo nám tam nikto nerozumel ani po anglicky), nadávanie na Anila, prvý sneh v Istanbule, Anilovu mačku Gal, ktorá bola v jednom kuse nadržaná a strkala nám svoj zadok do tváre, a vlny Marmarského mora, ktoré som zachytila, keď som sa osamotene potulovala po Istanbule a nevedela som, čo s načatým životom.

Už po prvom týždni sme sa uliali zo seminára a pre upokojenie svedomia sme si vymysleli cool prezývky. Nazvali sme sa *Tough and Rough*. A aby sa nás radšej na hodinách nikto nič nepýtal, zaujali sme postoj „extremely passive listener with massive hangover“, zašívali sa v zadných laviciach a hrali tureckú šibenicu (rozumej s tureckými slovíčkami ako *Eminönü*, ale aj so slovnými spojeniami ako „potia sa mi nohy“ a podobne). Celkom sa nám darilo vyháňať sa erazmáckym woo hoo aktivitám. Napríklad párty na lodi plaviacej sa celú noc po Bospore mi vôbec nepripadala ako ľudský nápad. Radšej sme sa po meste potulovali samy a s Anilom som uprednostňovala komunikáciu skôr na non-verbálnej úrovni.

Anil. Náš turecký landlord, ktorý rozťahoval a prevaloval slová s najnechutnejším americkým prízvukom. Na prezývku landlorda bol veľmi citlivý, lebo, ako sám tvrdil, chcel byť viac, chcel byť *friend*. Hou hou, brzdi, kámo! Anil chcel robiť všetko a hneď, kedykoľvek a akokoľvek. Nám sa nechcelo robiť nič, a najmä s nikým. Jeho chvíle horúčkovitého šialenstva a posadnutosti ďalším šibnu-

tým výmyslom sa striedali s dlhými dňami totálnej apatie, keď sa dohúlený válal na posteli vo svojej smradlavej izbe bez okien a miagal v rukách chladnú Gal. Preto sme si čas strávený s ním museli premyslene dávkovať. Veľká dávka Anila sa naraz naozaj nedala znieť. Ako sme neskôr zistili, ešte väčšie zlo bolo mnoho menších, ale častých dávok, v najextrémnejšom prípade v jeden deň.

Raz večer som sa trochu opila v metalovom bare, kam sme chodili na najlacnejšie pivo za päť lír a v rauši skvelejšej nálady som pred Anilom nadhodila, že by som išla na nejaký koncert. Samozrejme, Mr. Silič ma okamžite chytil za slovo a vymyslel, že sa pôjdeme zabaviť do Taksimu hneď na druhý deň. Nedokázala som povedať nie a mne aj Videjovi bolo jasné, že som uzavrela ten najhorší deal. Vedela som, že som to riadne dodrbala a dokonca ma celú noc strašili nočné mory. Ani nejdem rozpisovať, čo sme s Videjom na druhý deň namiesto koncertu s Anilom spravili, pretože sme sa zaprisahali, že to nikdy nikomu nepovieme. Fakt by to asi normálny človek, prirodzene túžiaci po ľudskej spoločnosti a interakcii, nepochopil.

S Videjom sme totiž zistili, že trpíme troma významnými blokmi, ktoré spôsobujú našu, ako sme to nazvali, *social disability*:

1. jazyková bariéra
2. naša povaha (čiže niečo, čo zmeniť jednoducho nešlo)
3. už si nepamätám.

Čiže nahovno. Bojovať a prekonať túto pliahu sme sa odhodlali až na začiatku októbra.

[Ejnæs] & [Fi:næs]

September uplynul, s Videjom sme sa len tak poflakovali po meste, fajčili pri mori čerstvý super light turecký tabak a mali kopu šťastia. Keď sme sa nudili, tak sme sa s tým šťastím naschvál trochu pohrávali, hrotili a skúšali, či sa nám niečo niekedy vypomstí. Nevypomstilo, dokonca ani keď sme všetky (vtedy) dôležité záležitosti, ako napríklad vybavenie prechodného pobytu kvôli vízam, nechávali s Videjom na obyčajnú mincu. Nech rozhodne.

Potom sa zrazu len začali diať veci. Len tak nezúčastnene som ich pozorovala, ako sa dejú, a tajomne sa usmievala, akože „veď áno, presne takto to malo dopadnúť, inak sa to predsa ani nedalo čakať“. Napadol mi jeden starý titulok zo SME-čka – *Vrany vedia, prečo sa veci dejú*. Mala som dvadsaťpäť rokov a v skutočnosti som nevedela ešte nič.

S bojom proti izolácii a nášmu problému s interakciami v cudzom meste sme teda s Videjom začali až v októbri. Vtedy sme vymysleli brilantný plán ako sa veľmi prirodzene a nenútene skontaktovať s ostatnými ľuďmi, ktorí spolu s nami obývali Anilov byt v Kadiköy. Oproti nám sa zdržiavala Egypťanka a vedľa nej týpek, ktorého sme prezývali Peržan, lebo vyzeral ako Peržan, ale v skutočnosti bol z Juhoafrickej republiky. Mal skvelý britský prízvuk, spával tri hodiny denne a cez škáry v jeho dverách prenikal dym z nargile do celého bytu.

Meno Egyptanky ani Peržana nevieme doteraz. Anil nám totiž v izbe veľkoryso prenechal jeho masívnu telku, a tak sme mali pocit, že je celkom sebecké mať ju každý večer len pre seba. Na nástenku na chodbe sme teda vyvesili oznam, že by sme mohli mávať raz do týždňa filmové večery a kto má záujem, nech sa nám ozve. Skončilo to podobne ako s našou ambíciou nakrútiť film – nikto sa neozval.

Tak sme s izoláciou bojovať prestali, lebo už len napísať ten posraný lístok na nástenku predstavovalo pre nás nadľudský výkon. Potom sme však spoznali nášho erazmáckeho spolužiaka – Nemca Félixu. Alebo Fénixa? Dokelu, odkedy mi Mon odcitovala vetu „Félix je fénix“ (alebo naopak) z piateho dielu Harryho Pottera, prisámvačku som si nikdy nevedela spomenúť, ako mám Fel/nixa osloviť. Tak sme mu dali s Videjom prezývku, prepisujem foneticky [Fi:næs]. Anila sme medzi sebou familiárne nazývali [Ejnæs], rozumej [Anus]. No a [Fi:næs], to bola persóna!

Taksim

Landlord Anil nás s Videjom prehovoril na ďalšie menšie povyrazenie do Taksimu. Kapela v klube hrala ešte len päť minút, keď si zaumienil, že si musí zohnať drogy. S Videjom sme sa ponúkli, že ho zatiaľ aj s pivom počkáme vonku na chodníku. Anil však nesúhlasil a tvrdil, že díler mu žiadne drogy nepredá, kým nebude jedna z nás hrať jeho „frajkerku“, že tureckým chalanom, keď sú sami,

dílery nič nepredajú. Nakoniec na túto somarinu naviedol mňa, a aj to len preto, lebo som bola znova priopitá z toho mega drahého tureckého piva.

Opustili sme klub a spoločne vykročili proti noci. Po nejakom čase sme zišli z hlavnej ulice a sklzli do bočných, biedne osvetlených uličiek. Hluk postupne slabol, po chvíli sme počuli klopať už len naše vlastné topánky a nejako sa nám to všetko prestalo pozdávať. Anil vytiahol mobil a vyťukal dlhokánske číslo. Nikto nedvíhal.

„Fuck this shit!“ zaklial Anil a chvíľu sme bez slova prešlapovali na chodníku. Začalo mi byť chladno. Anil znova zavolať a tentokrát sa asi niekto ozval, pretože začal čosi bľabotať po turecky. Po chvíli zložil a oznámil, že dílerko je nachystaný. Anil ma schytil za ruku, aby sme ako pár vyzerali vierohodne. Bolo to smiešne, pretože som bola od neho aspoň o hlavu vyššia a zavalitý Anil drobčil povedľa mňa trpasličími krokmi. Videjo ostala čakať pod lampou na chodníku. Prešli sme cez cestu, kde nás už vo dverách čakal mladý vychudnutý Turek v zelenom tielku. Potichu nás prepašoval dovnútra a vošli sme do kutice s nažlto vymaľovanými stenami. Premeral si ma a niečo sa Anila spýtal. Ten začal čosi drmoliť a snažil sa na mňa dočiahnuť tak, aby ma akože objal okolo pliec. Trochu som zohla kolená, aby sa mu to vôbec podarilo, a ospravedlňujúco som sa usmiala na dílera. Ten chvíľu váhal, ale z Anilovho nešťastného pokusu asi vyčítal, že nás s Anilom skutočne spája dôverné puto, pretože podišiel k malej špinavej chladničke a otvoril ju. V každej polici svietili rady drobných nádob

so šriliónmi drog. Vytiahol škatuľku, v ktorej boli asi pôvodne nejaké orbity alebo čo, otvoril ju a strčil Anilovi pod nos. Ten si chvíľu obzeral tabletky vo vnútri a potom sa otočil na mňa.

„Berieme?“ spýtal sa po turecky, ale ja som sa len debilne usmievala a pokrčila som plecami. Díler to pochopil asi ako nesúhlas, pretože vytiahol ďalšiu krabičku. Anil očakoval jej obsah, vybral tri fialové tabletky a zo zadného vrecka vytiahol zväzok papierových lír. Dílerko si pomaly prepočítal cash a keď zistil, že suma sedí, rýchlo nás vypoklonkoval z bytu i z budovy.

Sotva sme vyšli von, keď sa Anil nervózne zasmial a hodil si pod jazyk prvú tabletku. Vyzdvihli sme teda Videja a otočili sme to smerom do centra. Asi po dvadsiatich minútach to začalo Anilovi poriadne písať a keď sme vošli do klubu, už sa vznášal asi dvadsať centimetrov nad zemou. Počas noci si drbol ďalšie dve pirule a ešte nad ránom bol sfetovaný ako chudejš. Okolo piatej ráno sme sa rozhodli vrátiť späť do našej štvrte v ázijskej časti Istanbulu. Začali premávať prvé lode. Anil sa nás snažil navigovať k prístavu, ale bol totálne mimo a rozprával dosť z cesty, čo bolo trochu strašidelné. Prístav aj s loďou sme nakoniec našli bez jeho pomoci a s Videjom sme sa k sebe schúlili vo vnútri lode, pretože začala byť poriadna kosa, dokonca sa dosť rozpršalo. Zúbožený Anil zaspal vonku na drevenej lavičke hneď vedľa kajuty a strašne zmokol. Do nášho bytu sme sa doplazili ako priesvitné mátohy a zaspali sme na celý deň. Podvečer nám niekto zaklopal na izbové dvere. Bol to Anil. Mal rozhrzenú celú hornú peru a vyzeral fakt smiešne. Spýtal sa, či na to

nemáme nejaký krém. Podala som mu jelení loj z domu, tak si na ranu nakydal asi centimetrovú vrstvu masti, schytil mravčiacu Gal, odšuchtal sa do svojej izby bez okien a zaspal.

Nemecký geroj Fi:næs

Takže – Fi:næs. Človek bez chochmesu, respektíve, Fi:næs mal fpi#i. Stretli sme ho hneď v prvý týždeň v kabínete našej študijnej koordinátorky Akpinar na sociologickom oddelení a na konci semestra sa stal naším osobným hrdinom.

Fi:næs bol strašne chudý a strašne škaredý Nemec z Frankfurtu. Bol to vegetarián s malou hlavou, bledými vlasmi a modrými očami, ale s bystrým umom. Neviem to určite, ale myslím, že si nás s Videjom nejakým zvláštnym spôsobom oblúbil. Trávili sme s ním prestávky medzi nekonečnými seminármi (v špeciálnych prípadoch aj voľný čas) a snažili sa byť vtipné. Hrávali sme spolu tureckú hru tavlu a pili litre čaju. Bol celkom priamy a na nič sa nehral. Tá priamosť sa niekedy nalepila aj na nás a vznikali tak vtipné i čudné situácie.

V jeden večer sme ho zavolali do metalového baru aj s landlordom Anilom. Chceli sme mu všetci traja zo srandy nahovoriť, že s Videjom vôbec nevychádzame z izby, aby sme sa nemuseli rozprávať s ostatnými v byte. Namiesto toho máme zvnútra zabarikádované dvere a na ulicu sa spúšťame po posteľných plachtách alebo takom

dačom. Seriózne nám to zhltol! Potom sme ho museli asi hodinu presvedčať, že to nie je pravda. Keď sme sa ho spýtali, ako nám to mohol uveriť, len zmätene vyhrkol: „Just look at you!“ Hm, diki, bráško.

Fi:næs si lakoval nechty. Na jeho narodeniny v januári sme mu chceli kúpiť nejaký pekný lacný lak, ale vo víre študentských povinností a zimnej depky sme na to úplne zabudli. Tak sme mu to vynahradili až 11. januára. Viem to, lebo mi do môjho diára napísal PREPARE FOR THE ALLMIGHTY FELIX [sic]. Aspoň už viem, že mal v mene L a nie N.

Áno, Fi:næs nám siahal na osobné veci, listoval v našich zápiskoch a pravidelne narúšal osobný priestor. Pri každom lúčení sa chcel objímať, čo bolo, koniec koncov, celkom milé a také... ľudské alebo čo. Keď sme ho raz za tisíc rokov veľkoryso pozvali na návštevu, nevedel, kedy má odísť. Fi:næs nerozumel žiadnym náznakom, žiadnej reči tela, žiadnym narážkam. Počas filmového večera mu nestačilo vidieť jeden film, museli sme si pozrieť rovno dva, medzitým mi stihol zjesť všetky mandarínky, čo som si nakúpila na ďalší deň, a čumieť nám poza chrbát do noťasov. Do jednej v noci sa mi váľal po spacáku (Anil nám po Vianociach zhabal periny) a vzdychal, že by už mal ísť. Takto vzdychal, zberal a zviechal sa ďalšiu hodinu.

Fi:næs miloval Prodigy a mal skvelú frajerku, ktorá ovládala šrilión jazykov. Keď ho prišla navštíviť, vyšli sme si na pivo a Fi:næs sa nachniapal z rakie tak, že nevedel trafiť domov a neustále opakoval: „I’m wasted! I’m fuckin’ wasted!”

Školu zvládal ľavou zadnou, lebo vedel rozprávať pekne, vatovo, ale zároveň k veci. Oblúbil si ho najmä prednášajúci o kultúre Istanbulu Nuri – vraj člen nenávidenej vládnucej strany, ktorý ho vraj pravidelne volal aj na kávičku do svojho kabinetu. O tom, že Fi:næs je skutočne silný charakter, sme sa presvedčili počas final exams s koordinátorkou Akpinar. Na teste položila dosť nejasnú otázku o príchode tureckých sedliakov do Istanbulu a všetci erazmáci vrátane nás s Videjom jej tam namiesto sedliakov popísali nejaké teoretické bullshity o modernite. Akpinar bola nahnevaná a požadovala od nás niekoľko stránkovú esej, na čo jej Fi:næs odpísal toto:

„Dear Mrs. Akpinar.

First of all I DID in fact read all the texts you assigned as it should be obvious because of the multiple references I made to them and I of course bought them at OKUTUR.* I did the best that I could do this morning, if you're not satisfied with it, that is a pity, but don't tell me that I didn't read the texts if in fact I have. I might have failed the test in your eyes. If so, feel free to give me a bad mark, but don't ask to write something else just because I didn't answer your question – which was indeed quite imprecise – to your satisfaction. Best, Felix“ Er war der Meister.

---

* OKUTUR znamená po turecky niečo ako „copycentrum“, v ktorom sme si museli prefocovať všetky školské materiály, pretože v knižnici nebolo nič.

More

Ach, more, Marmarské more. Tak som dúfala, že z pobrežia dovidím až na koniec sveta. Ale dovidela som len späť na európsku stranu, domov. Aj keď pendlovanie medzi Áziou a Európou bolo naozaj cool. Celú jeseň a aj polovicu zimy som si takmer každý večer nahodila červené trenky, tenisky a zelenú čiapku s brmbolcom, ktorú mi uplietla Videjo, a bežala pozdĺž pobrežia s kaserom vo vrecku. Ten nás prinútil kúpiť Libey, keď sme mu vyrozprávali historku o dvoch stalkerských Turkoch, ktorí nám raz posrali celý večer a museli sme pred nimi unikať v kľukatých kadiköyských uličkách. Kaser som, samozrejme, nikdy nepoužila, akurát ma ťažil vo vrecku. Niekedy som sa zastavila, vyliezla na ostré skaly a pozerala na more. Fučalo mi do tváre a more niekedy hučalo tak, že som mohla vykrikovať na celé mesto a nikto si to ani nevšimol. Niekedy som mala chuť len tak si skočiť z plochého širokého kameňa rovno do tmavého mora, ale hrozne sa bojím hĺbok. Výšok nie, len hĺbok, tie ma desia na smrť. Keď bol mesiac v splne, žiaril na čierne more tak, že svetlo vytvorilo dlhý chodník až k horizontu, ktorý sem-tam rozčerili obrovské lode. V zime som po pláži zbierala slizké vyplavené riasy či prázdne škeble a opúšťala som sa pri smutnej muzike. More bolo cieľ i kratochvíľa. Nerozumiem, prečo som sa v ňom nikdy nevykúpala. Niekedy v novembri u nás v istanbulskom byte prespal chalan, ktorý mal namierené do Iránu a čakal na víza. Vrável, že raz bol tri mesiace na lodi ako zametač alebo čo, a aj tak väčšinu času trávil vo svojej kajute sám.